

ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΝΙΑΙΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2022-2023

Μάθημα: Τουρκικά **Επίπεδο:** Ε5 **Διάρκεια:** 2.30' **Ημερομηνία:** 15 Μαΐου 2023

**ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΤΑ (7) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΝΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕΤΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ**

BİRİNCİ BÖLÜM: YAZMA

35 PUAN

Lütfen aşağıdaki konulardan birini seçerek aşağı yukarı 200–220 kelimelik bir kompozisyon yazın:

1. Para mutluluğu satın alır mı?
2. Arkadaşlık kavramının hayatımızdaki yeri nedir?

İKİNCİ BÖLÜM: OKUMA ANLAMA

35 PUAN

BİRİNCİ METİN

15 puan

Lütfen aşağıdaki metni okuyup ona göre alıştırmaları yapın.

Meslek Seçerken Popüler Meslekler ile Sınırlı Kalmayın?

a) Peki meslek seçiminde popüler olan seçeneklere yönelmek mi yoksa kendimiz için en iyi olana odaklanmak mı mantıklı? Her popüler meslek, tercih edenlere beraberinde başarı ve mutluluk getirir mi? Popüler meslekler neye göre belirleniyor veya mesleklerin popülaritesini hangi etkenler değiştiriyor? Meslek seçimi yaparken kararı belirleyen ne olmalı? Yazımızın devamında detaylı bilgiye ulaşabilirsiniz.

b

Üniversite eğitiminden başlayarak her mesleğin zorlukları bulunuyor. Üniversite ve meslek seçerken popüleriteye ve prestije aldansak da zorluklarla karşılaştığımızda hayal kırıklıkları baş gösteriyor. Yoğun ve yorucu mesai temposu, kimi zaman hayati risk veya çalışma ortamındaki fiziki zorluklar yıpratıcı olabiliyor. Mesleki avantajlar herkes için motivasyon sağlıyor olsa da dezavantajlar motivasyonu düşürüyor.

c

Mesleğini severek tercih eden, severek sürdüren bireylerin mesleki zorluklarla başa çıkması daha kolay oluyor. Mesleğini popüler meslekler arasından seçerek seçim sürecinde farklı faktörleri değerlendirmeyen bireylerse daha çabuk demoralize oluyor. Aynı şey üniversite eğitiminde de etkisini gösteriyor. Meslek seçerken çok yönlü değerlendirme yaparak kendisi için uygun olan mesleğe odaklanan bireyler akademik hayatta daha başarılı oluyor.

d

Mesleki eğitime ilgileri, merakları ve öğrenme azimleri bu bireylerin diğerlerine kıyasla çok daha yüksek oluyor. Seçim yaparken sadece popüleriteye odaklanan öğrencilerinse eğitim sürecinde daha ilgisiz ve başarısız olduğu görülüyor. Hatta meslek değişikliğine gitme, bölüm değiştirme yeniden sınava hazırlanma ve benzeri gelişmeler de yaşanabiliyor.

A. Metnin karışık olarak verilen paragraflarını sıralayın.

4×2=8 puan

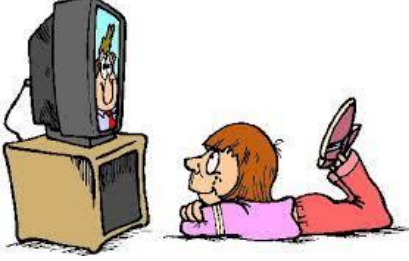
1. Paragraf	
2. Paragraf	
3. Paragraf	
4. Paragraf	

B. Seçeneklerden doğru olanları (D), yanlış olanları (Y) ile işaretleyin. 7×1=7 puan

		Doğru	Yanlış
1.	Bu makale gelecekte yok olmayacak meslekleri anlatıyor.		
2.	Üniversite ve meslek seçtiğimizde, zorluklarla karşılaştığımızda hayal kırıklıkları ortaya çıkıyor.		
3.	Mesleki avantajlar motivasyonu düşürüyor.		
4.	Mesleğini severek tercih eden ve devam ettiren kişiler mesleki zorluklarla karşılaşmaktadır.		
5.	Seçim yaparken sadece popülerliğe odaklanan öğrenciler eğitim sürecinde başarılı olmaktadır.		
6.	Mesleki zorluklarla karşılaşmadıkları için mesleğini severek tercih eden ve devam ettiren insanlar var.		
7.	Mesleki eğitimine ilgi duyan ve azimli öğrenciler var.		

Lütfen aşağıdaki metni okuyup ona göre alıştırmaları yapın.

YENİ TEKNOLOJİLER VE İLETİŞİM ARAÇLARI

Televizyon, bilgisayar, akıllı telefon gibi yeni teknolojiler ve iletişim araçları insanlara büyük kolaylık sağladığından onlara ayak uydurmak bir çağdaşlık göstergesi kabul edilir. Ayrıca bu iletişim araçlarından televizyon, eğitim ve propaganda alanlarında da en güçlü yayın organları arasında yer almaktadır.

Çoğunlukla televizyon boş geçen saatlerin verdiği kaygıdan, iş bıkkınlığından, can sıkıntısından uzaklaşmak, sadece oyalanmak için seyredilir. Kumandayı elimize aldığımızda televizyonu yönettiğimizi sanırız. Oysa kumandaya hakim olan çok az insan vardır, kumandayı elimize alır almaz televizyon bizi yönetmeye başlar.

Eve gelir gelmez ilk işiniz televizyonu açmak oluyorsa, televizyon seyrederken araya giren birilerine sinirleniyorsanız, yemeğinizi yerken televizyon seyre diyorsanız, televizyon programını kaçırmamak için arkadaşlarınızla buluşmayı veya ailece yapılacak işleri erteliyorsanız, pek çok programın, kanalını ve başlama saatini ezberlediğinizde televizyon bağımlısı olabileceğinizi düşünmeye başlayabilirsiniz. Son yıllarda bilim insanlarının televizyon bağımlılığına olan ilgisi artmış durumda. Alkol, uyuşturucu gibi madde bağımlılıkları için geçerli olan kriterleri incelediğimizde televizyon düşkünü pek çok insana uyduğunu ve televizyon bağımlılığının artık gerçek bir kavram olduğunu anlayabiliriz.

Bazı araştırmacılara göre televizyon bağımlılığı ile madde bağımlılığı arasındaki en önemli benzerlik, televizyon bağımlısı insanların televizyon seyretmeyi azalttıkları ya da bıraktıklarında madde kesilince ortaya çıkan belirtileri (yoksunluk) yaşamaları. Kişiler de televizyon izlemeyi bıraktıklarında kendilerini daha az rahatlamış hissedeceklerinden televizyonu kapatmıyorlar ve sürekli daha fazla seyretmek istiyorlar.

Televizyon bağımlılığı aile içi ilişkileri azaltmakta, ebeveynler çocuklarıyla oynamaktansa televizyonun karşısına geçmeyi tercih etmekte, anne-babasıyla iyi diyalog kuramayan çocuk hırçınlaşmakta, televizyonda gördüğü anne-baba karakterleriyle kendininkileri karşılaştırmaktadır. İnsanlar arasındaki sohbetin, konuşarak anlaşmanın, okumanın yerini gittikçe artan zamanlarda televizyon seyretmek almaktadır. Sayılan tüm zararlarına rağmen TV, bilgilenme, haber alma, eğitim, öğretim ve eğlenme hakkının kullanılmasında en önemli araçlardan birisidir. Asıl sorun, çok fazla ve uzun süreli ve bilinçsiz seyretmekle birlikte geliyor. Bu yüzden televizyonu yaşantımızdan çıkarmak yerine, kumandanın bizi yönettiği değil, bizim kumandaya hakim olduğumuz bir televizyon izleme alışkanlığının geliştirilmesi uygundur.

A. Yukardaki metni okuduktan sonra uygun seçenekleri işaretleyin. 4×2=8 puan

1. Metne göre tümcedeki boş yere aşağıdakilerden hangisi gelemez?

“Eğer _____ televizyon bağımlısı olabilirsiniz.”

- a) televizyon programlarını kaçırmamak için planlarınızı erteliyorsanız
- b) yalnızca kafa dağıtmak için televizyon izliyorsanız
- c) çoğu televizyon programının kanalını ve saatini biliyorsanız
- d) eve gelince ilk yaptığınız şey televizyonu açmaksa

2. Metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- a) Televizyonun insanlar arası iletişimi olumsuz etkilediğine
- b) Televizyonun çocukların ders çalışmasını engellediğine
- c) Televizyonda yer alan reklamların çocukları olumsuz etkilediğine
- d) Televizyon izlemenin hareketsizliğe neden olduğuna

3. Metne göre aşağıdakilerden hangisini söyleyemeyiz?

- a) Yeni teknolojilere uyum sağlamak bir medeniyet göstergesi olarak kabul edilir.
- b) Televizyon izlemek genellikle bir boş zaman aktivitesidir.
- c) Televizyon bağımlılığı özellikle yoksunluk belirtileri açısından madde bağımlılığı ile benzerlik gösterir.
- d) Televizyon günümüzde hayatımızdan tamamen çıkarmamız gereken bir araçtır.

4. Metne göre televizyon hangi amaçla izlenmelidir?

- a) Propaganda yapmak amacıyla
- b) Madde bağımlılığını tedavi etmek amacıyla
- c) Bilgilenmek ve haber almak için
- d) Aile içi ilişkileri iyileştirmek için

B. Aşağıdaki kelimeleri eşleştirin.

6×2=12 puan

1. kaygı	a. üzüntü
2. güçlü	b. hasar
3. sıkıntı	c. mühim
4. kavram	d. endişe
5. önemli	e. kuvvetli
6. zarar	f. düşünce

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: DİL KULLANIMI

30 PUAN

A. Aşağıdaki kelimelerle anlamlarını eşleştirin.

5×1=5 puan

1.	Dili açıldı çok şükür!	a.	Boş şeylerle vakit geçirmek.
2.	İğneyi Hatice hemşireye vurdurun eli hafiftir onun.	b.	Gözüne çarpmak, orada bulunduğunu anlamak.
3.	Bütün olup bitenler şaka gibi geliyordu onlara	c.	Herhangi bir sebepten dolayı konuşamayan kimse, birden konuşmaya başlamış olmak.
4.	O kalabalıkta senin farkına varacaklarını sanmıyorum	d.	İncitmeden, can yakmadan iş gören.
5.	Burda beklemekle zaman öldürüyoruz beyler.	e.	Bir türlü inanmamak.

B. Doğru cevabı seçerek cümleleri tamamlayın.

5×2=10 puan

Japonlar Eş ve Aşktan Umudu Kesiyor

Japonya'da yapılan bir araştırmaya göre, gençler arasında eşi _____(1) bir ilişkisi olmayanların oranı giderek artıyor. Evlilik eğiliminin ele alındığı araştırmaya göre, 18-34 yaşları arasındaki bekâr erkeklerin yüzde 61'inin bir ilişkisi yok. Bekâr kadınlar arasında _____(2) bu oran yüzde 50. Bu oranlar, benzer bir araştırmanın yapıldığı 2005 yılına _____(3) yükselişe işaret ediyor. Pek çok Japon, birlikte olabilecekleri birini zaten aramadıklarını söylüyor. Eş veya kız arkadaşı bulmaktan umudu kesenler, bekâr erkeklerin dörtte birini oluşturuyor. Kadınlar arasında bu oran yüzde 23. _____(4) en sık dile getirilen gerekçelerden birisi parasızlık. Pek çok Japon, 25 yaşına dek bir erkek arkadaş ya da kız arkadaşları yoksa, bu yaştan sonra birini bulmanın imkânsız olduğunu düşünüyor. Japonya'da evlenenlerin sayısı 1970'li yıllardan

bu yana sürekli geriliyor. Dünyanın doğum oranı en düşük olan ülkelerinden biri olan ülkede, nüfusun önümüzdeki 40 yılda ciddi oranda azalacağı tahmin ediliyor. Hükümet bu soruna çözüm geliştirebilmek için beş yılda bir, evlilik ve cinselliğe bakış hakkında ayrıntılı anketler düzenliyor. Kadınlar "Bekârlık sultanlıktır." diyor. Japonya'da geleneksel toplum değerleri _____(5) pek çok yönden etkisini hissettiriyor. Ankete katılan kadınların çoğu, kendileri için bekârlığın evliliğe göre daha uygun olacağını düşünüyor.

1. a. ama	b. ya da	c. hem
2. a. ise	b. bile	c. kadar
3. a. ise	b. göre	c. gibi
4. a. onunla beraber	b. onun sayesinde	c. bunun için
5. a. ancak	b. hâlâ	c. hemen

C. Aşağıdaki metinde uygun cevabı seçin.

10×1=10 puan

HAYALLERİMİN İŞİ!

Sonradan "keşke" dememek için büyük fırsat... Hayalimdeki İş Mesleki Rehberlik Ajansı, hem çalışan hem de öğrenim gören gençlerin kariyer hayallerini, alanında uzman rehberlerle _____(1) ortam sağlıyor. "Önce dene, işine sonra karar ver." Herkes hayal ettiği ve _____(2) işi yapmak ister. Denemeden bunu bilmeniz mümkün değil. İşte tüm bu düşüncelerden yola çıkılarak iki ay önce _____(3) Hayalimdeki İş Ajansı, Türkiye'de kurulan ilk mesleki rehberlik ajansı. Kurucusu ise İstanbul Bilgi Üniversitesi Matematik Bölümü'ne girip daha sonra iktisat okuyan Zeynep Emre. Üniversiteden mezun olup Londra'da finans yüksek lisansı _____(4) bu ajansı kurmuş. Fikrin ortaya _____(5) ise Emre'nin çevresindeki çoğu insanın işinden memnun olmadığını gözlemlemesiyle olmuş. Hayalimdeki İş Ajansı, şu an çeşitli mesleklerle ilgili rehberlik hizmeti veriyor. Bunlar arasında Yunus eğitimliğinden mimarlığa, fotoğrafçılıktan sihirbazlığa, akrobasi pilotluğundan saat tamirciliğine çok çeşitli meslek var. Rehberlik verilen meslek sayısının sürekli arttığını söyleyen Zeynep Emre, meslek _____(6) anket yöntemini kullanmış. En çok _____(7)

meslekleri belirledikten sonra da o mesleğin uzmanı olan rehberlerle çalışmaya başlamış. Rehberlerin çoğu da daha önce başka işler denemiş, sonrasında sevdiği işi bulmuş kişilerden oluşuyor. 2-7 gün arasında süren programlarda katılımcı, rehberiyle birlikte o meslekle ilgili deneyim kazanıyor. Şu sıralar en çok, moda tasarımcılığı ve fotoğrafçılık mesleklerine ilgi olduğunu söyleyen Zeynep Emre'nin hedefinde bu işi uluslararası boyuta _____(8) var. Şarap üreticiliği için Napa Vadisi'nde ya da saat tamirciliği için İsviçre'de program _____(9) hayalleri olan Emre, bu şekilde 'iş tatili' ya da 'hobi tatili' kavramlarının da ortaya _____(10) görüşünde.

1. a. yaşamlarına göre	b. yaşadığı halde	c. yaşamları için
2. a. mutlu olduğuna rağmen	b. mutlu olduğu	c. mutlu olan
3. a. açılan	b. açıldığı	c. açılacağı
4. a. yaptıktan sonra	b. yapınca	c. yaptığı halde
5. a. çıkmak	b. çıkması	c. çıkışı
6. a. belirlerken	b. belirledikçe	c. belirlemektense
7. a. tercih edilen	b. tercih eden	c. tercih ettiren
8. a. taşımanız	b. taşımam	c. taşımak
9. a. oluşturmak gibi	b. oluşturduğu halde	c. oluşturmaktansa
10. a. çıkabileceğini	b. çıkabilecek	c. çıkabileceği

D. Doğru cümle kurmak için kelimeleri düzgün sıraya koyun. 5×1=5 puan

1. devam / ettim / beraber / seninle / düşündüm / gitmektense / daha iyi / ölürüm / ve / yürümeye
2. O/ seni /sürekli /hiç /arıyorsun?/ aramadığı/ sen/ halde/ neden / onu
3. İş/ yapmaktansa / iyidir / bir / korkuyla / yapmamak / daha / hiç
4. değerini / zaman / anlamazmışız / o / okumanın
5. Bizim / dinliyormuş / çocuğumuz, / öğretmenin / anlattıklarını / iyi / derste

Başarılar dileriz!